

Намалување на младинската невработеност преку развој на центри за поддршка на претприемништво на локално ниво

Република Македонија, со стапка на невработеност од 29,0% (Анкета на работна сила, 2013 година), секако, не дава добри перспективи за општествена интеграција на младите, особено ако земеме предвид дека нивната стапка на невработеност изнесува 52,2%.¹

Ние во Националниот младински совет на Македонија веруваме дека е исклучително важно за намалување на стапката на невработеност на национално ниво е да се воведат програмата „EU Youth Guarantee“ на национално ниво и преку развој на центри за поддршка на претприемништвото на локално ниво можеме да дадеме силен придонес кон решавање на овој проблем. Земајќи ги предвид културолошките и социјалните разлики кои постојат помеѓу младите луѓе на локално односно национално ниво, сметаме дека за овој проблем треба да се понудат решенија кои ќе ги опфатат сите млади луѓе без разлика на нивното живеалиште.

Оттука, предлагаме во рамките на ЦЕЛ 2 од нацрт верзијата на Националната стратегија за млади (2016-1025), во областа **Вработување и поддршка пред вработување**, да се воведат „Youth Guarantee“ програмата од страна на Владата на Р. Македонија, како позитивна европска практика од која придобивки покрај младите луѓе, би имало и целото општество. Истата програма предвидува развивање на пакет мерки за секој млад човек на возраст од 15 до 24 години кои ќе гарантираат стажирање, дообучување или вработување доколку периодот на стагнација за младите луѓе (невработеност или невклученост во образовниот процес) е поголем од 4 месеци. Пример, воведување на „EU Youth Guarantee“ во повеќето земји во Европската унија резултираше со драстично намалување на младинската невработеност и зголемување на можностите за вработување кај младите луѓе. Резултатите од воведување на истата програма во Словенија покажаа дека „Youth Guarantee“ шемата им помага на младите за полесно вработување и влијаеше со намалување на младинската невработеност со 24% од предходната година во земјата².

Следно, младите луѓе многу често имаат идеи, мотивација и енергија за подобрување на светот со своите активности. Она што им недостига се конкретни алатки кои би им помогнале во остварување на своите цели. Многу често тие незнаат каде да се обратат за реализација и конкретизирање на своите замисли.

Оттука, во рамките на ЦЕЛ 4 од нацрт верзијата на Националната стратегија за млади (2016-2025) од областа **Вработување и поддршка пред вработување**, предлагаме создавање на центри за поддршка на претприемништвото на локално ниво. Овие центри ќе имаат задача да ги донесат алатките директно до младите, влевајќи надеж која би просперирала во зголемено активирање на младите во реализација на своите идеи. Ваквата активација директно води до зголемена одговорност кај младите, резултирајќи со намалување на апатијата и младинската невработеност. Овие центри директно ќе влијаат како на пазарот на трудот, така и на личниот развој на младите луѓе, во општествениот контекст.

Центрите за поддршка би им овозможиле на младите да:

- ги развијат своите идеи за започнување на нови бизниси;
- изградат компетентни тимови;

¹ <http://www.youthunemployment.com/>

² <http://www.eurofound.europa.eu/observatories/eurwork/articles/labour-market-industrial-relations/slovenia-satisfactory-results-of-youth-guarantee>

- се поврзат со бизнис секторот со цел реализирање на нивните идеи;
- ги промовираат стручните доквалификациски образовни програми;
- соработуваат со невладиниот сектор во насока на користење на обуките кои што невладиниот сектор може да ги понуди со цел да се обучат младите пред стапување во работен однос;
- се поврзат со веќе поставената инфраструктура како што се Бизнис инкубаторите, старт ап центрите или развојните агенции;
- се поврзат со Општините со цел користење на нивните ресурси и развивањето на соработка со бизнис заедницата.

Земајќи ги в предвид споменатите аргументи, Националниот младински совет на Македонија верува дека со имплементација на “EU Youth Guarantee” и со имплементација на центрите за поддршка на претприемништвото ќе се зголеми бројот младинската вработеност, компетентноста на младите на пазарот на трудот, како и дека ќе се намали јазот помеѓу младите луѓе и бизнис секторот, и истовремено ќе се помогне во градењето на младина која ќе биде активна и мотивирана за придонес во општеството.

Одобрено од членството